Lietas arhīva Nr. K77-1486-23/37
ECLI:LV:RPT:2023:0627.11520099822.2.S

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2023.gada 27.jūnijs

Rīgas pilsētas tiesa, tiesnesis Viesturs Gaidukēvičs,

piedaloties prokuroram Artim Zariņam, atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas un 312.panta otrās daļas.

Aprakstošā daļa

/pers. A/ vadīja transportlīdzekli bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības atņemtas), atrodoties alkohola ietekmē, kā arī izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas šādos apstākļos.

Ar Daudznozaru prokuratūras 2022.gada 12.aprīļa prokurora priekšrakstu par sodu, kas stājās spēkā 2022.gada 22.aprīlī, /pers. A/ tika atzīts par vainīgu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, 312.panta otrajā daļā un sodīts ar sabiedrisko darbu uz 140 stundām un papildsodu - tiesību ierobežošanu -, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem.

2022.gada 11.novembrī ap plkst.20.38 /pers. A/, zinot, ka papildsods pēc minētā priekšraksta nav izciests, būdams persona, kurai transportlīdzekļa vadīšanas tiesības ir atņemtas, atrodoties alkohola ietekmē ar alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1,98 promiles, vadīja automašīnu /Nosaukums A/, valsts reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, un brauca ar to /adrese/ no /adrese/ puses /adrese/ virzienā. Pie /adrese/viņa vadīto transportlīdzekli apturēja pašvaldības policijas darbinieki.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā.

Motīvu daļa

[1] Tiesas izmeklēšanas laikā paužot savu attieksmi pret apsūdzību Kriminālprocesa likuma 498.panta kārtībā, apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu abu noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un 312.panta otrajā daļā atzina pilnībā, piekrita pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai attiecībā uz celto apsūdzību (*1.1.48.-49.*), par ko parakstījās paraksta veidlapā, kas pievienota pie tiesas sēdes protokola (*1.1.47.*).

[2] Ņemot vērā to, ka apsūdzētais /pers. A/ pilnībā atzina savu vainu viņam izvirzītajās apsūdzībās, piekrita neizdarīt pierādījumu pārbaudi, un tiesai, pēc lietas materiālu pārbaudes, nav šaubu par viņa vainu inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.pantu, tiesa pieņēma lēmumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas sēdē. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu uzskaitījums un to analīze spriedumā netiek sniegti.

[3] Tiesa vadoties no *Latvijas Republikas Senāta Krimināllietu departamenta 2019.gada 6.septembra lēmumā lietā Nr.11820000615, SKK-438/2019* norādītā ir izvērtējusi visus apstākļus, ko ietver Kriminālprocesa likuma 499.panta nosacījumi papildus tam, ka apsūdzētais savu vainu abos inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos ir atzinis pilnībā, piekritis tiesas izmeklēšanā neizdarīt pierādījumu pārbaudi.

[4] Saskaņā ar Krimināllikuma 35. un 46.pantu tiesa nosakot sodu, ņem vērā soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

[5] Atbilstoši Krimināllikuma 7.panta nosacījumiem Sevišķās daļas Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums atzīstams par mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret ceļu satiksmes drošības, savukārt Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums atzīstams par mazāk smagu noziegumu, kas vērsts pret noteikto pārvaldes kārtību.

[6] Par apsūdzētā /pers. A/ personību noskaidrots, ka viņš ir dzimis /datums/, dzīvo /adrese/, Latvijas Republikas pilsonis, iepriekš sodīts 11 reizes, pēdējo reizi sodīts:

- Ar Daudznozaru prokuratūras 2022.gada 12.aprīļa prokurora priekšrakstu par sodu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, 312.panta otrās daļas ar sabiedrisko darbu uz 140 stundām un papildsodu - tiesību ierobežošanu - atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 gadiem. Prokurora priekšraksts par sodu stājies spēkā 2022.gada 22.aprīlī.

[7] Nosakot sodu tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais piekrītot izskatīt krimināllietu bez pierādījumu pārbaudes izdarīšanas, izvēlējās vienkāršāku procesa veidu, tādējādi sadarbojoties ar procesa virzītāju un sekmējot krimināltiesisko attiecību noregulējumu, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 21.pantam.

[8] Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli abos noziedzīgajos nodarījumos atzīstams tas, ka tie veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo pirms šo noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētais sodīts ar Daudznozaru prokuratūras 2022.gada 12.aprīļa prokurora priekšrakstu par sodu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā /pers. A/ atbildību pastiprinošu apstākli noziedzīgajā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā, tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

[9] Tiesas izmeklēšanas laikā apsūdzētais izteica nožēlu par notikušo, kurai tiesa tic daļēji, jo apsūdzētā faktiskā rīcība – izdarot jaunus noziedzīgus nodarījumus nedzēstas sodāmības laikā, kā arī turpinot izdarīt analoģiskus noziedzīgus nodarījumus, liecina, ka šī nožēla ir saistīta ar iespējamo piespriežamo sodu nevis nožēlu par izdarīto, tādēļ nav atzīstama par atbildību mīkstinošu apstākli.

[10] *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departaments 2006.gada 8.februāra lēmumā lietā Nr.SKK-01-74/06* ir norādījis, ka atbildību pastiprinoša apstākļa esamība jau pati par sevi nedod iespēju tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu.

[11] Līdz ar to ievērojot noziedzīgo nodarījumu raksturu, apsūdzētā /pers. A/ personu raksturojošās ziņas, noziedzīgajā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā konstatēto atbildību pastiprinošo apstākli, un 312.panta otrajā daļā konstatētos 2 atbildību pastiprinošos apstākļus, to, ka savu vainu atzina pilnībā, iepriekš vairākkārt sodīts, arī par analoģisku noziedzīgu nodarījumu izdarīšanu, tiesa pievienojas prokurora viedoklim un uzskata, ka, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā izvirzīto soda mērķi – sodītu apsūdzēto par izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem, kā arī panāktu, lai apsūdzētais turpmāk pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, apsūdzētajam piemērojams inkriminētā panta

sankcijā paredzētais soda veids – brīvības atņemšana par katru no izdarītajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Attiecībā par obligātā papildsoda – transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšana piemērošanu noziedzīgajā nodarījumā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā, tiesa atzīst, ka tas nosakāms panta sankcijas ietvaros paredzētajā apmērā.

[12] Alternatīvie soda veidi – sabiedriskais darbs, probācijas uzraudzības, naudas sods nav nosakāmi, ņemot vērā to, ka šie soda veidi acīmredzami neļauj sasniegt Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, kā arī tādēļ, ka apsūdzētā iepriekšējā sodāmības vēsture liecina par to, ka apsūdzētais līdz šim nav izdarījis nepieciešamos secinājumus par likumpārkāpumu izdarīšanas nepieļaujamību. Īslaicīgas brīvības atņemšanas sods par katru no noziedzīgajiem nodarījumiem nav nosakāms, ņemot vērā, ka tas acīmredzami neļautu sasniegt Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi, kā arī ievērojot Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā konstatēto vienu atbildību pastiprinošo apstākli un 312.panta otrajā daļā konstatētos divus atbildību pastiprinošos apstākļus.

[13] Izvērtējot apsūdzētajam nosakāmo brīvības atņemšanas soda mēru tiesa uzskata, ka to iespējams noteikt zem inkriminētā panta sankcijā paredzētā brīvības atņemšanas soda vidējās robežas, ievērojot, ka tiesa pozitīvi novērtē to, ka apsūdzētais ir sadarbojies ar procesa virzītāju un veicinājis ātrāku taisnīgu krimināltiesisko attiecību noregulējuma panākšanu.

[14] Tiesa atzīst, ka nav pamata apsūdzētajam noteikt sodu nosacīti ar pārbaudes laiku, piemērojot Krimināllikuma 55.panta nosacījumus, jo no lietas materiāliem ir redzams tas, ka apsūdzētais iepriekš bijis 11 reizes sodīts, noziedzīgo nodarījumu izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, līdz ar to tiesa negūst pārliecību, ka vainīgajam sodu neizciešot, viņš turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus.

[15] Nosakot sodu pēc noziedzīgu nodarījumu un nolēmumu kopības, piemērojams apsūdzētajam labvēlīgs daļējs sodu saskaitīšanas princips, ievērojot Krimināllikuma 46.pantā definētos soda noteikšanas vispārīgos principus, kā arī ņemot vērā *Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma 31.punktā un 32.punktā* izteikto rekomendāciju, ka nosakot sodu par vairākiem noziedzīgiem nodarījumiem, vispārējos gadījumos vajadzētu piemērot piespriesto sodu daļēju saskaitīšanu, savukārt galīgā soda noteikšanā, ietverot vieglāko sodu smagākajā, kā arī pilnīga piespriesto sodu saskaitīšana var tikt piemērota īpašos gadījumos.

[16] Apsūdzētajam/pers. A/ piemērotie drošības līdzekļi uzturēšanas noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, atceļami, jo apsūdzētais savus procesuālos pienākumus ir pildījis.

[17] Krimināllietā cietušo nav.

[17.1] Apsūdzētā mantai arests nav uzlikts.

[17.2] Procesuālo izdevumu nav.

[17.3] Lietisko pierādījumu lietā nav.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 512., 523., 527., 530. un 528.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, sodu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības /pers. A/ noteikt, daļēji saskaitot piespriestos sodus, brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.panta pirmo daļu, ar šo spriedumu noteiktajam sodam daļēji pieskaitīt neizciesto sodu pēc Daudznozaru specializētās prokuratūras 2022.gada 12.aprīļa prokurora priekšrakstu par sodu, un galīgo sodu pēc nolēmumu kopības /pers. A/ noteikt brīvības atņemšana uz 6 (sešiem) mēnešiem, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 7 (septiņiem) gadiem 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu, soda izciešanas termiņā ieskaitīt īslaicīgās aizturēšanas vietā pavadīto laiku no 2022.gada 11.novembra plkst.22.40 līdz 2022.gada 12.novembra plkst.15.10, kas atbilst 1 (vienai) īslaicīgai brīvības atņemšanas dienai.

/pers. A/ piemērotos drošības līdzekļus uzturēšanas noteiktā vietā un aizliegums izbraukt no valsts, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā, atcelt.

Prokurors, apsūdzētais 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma pasludināšanas dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Pilnu spriedumu var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2023.gada 25.jūlijs.

Tiesnesis *(personiskais paraksts)* V.Gaidukēvičs